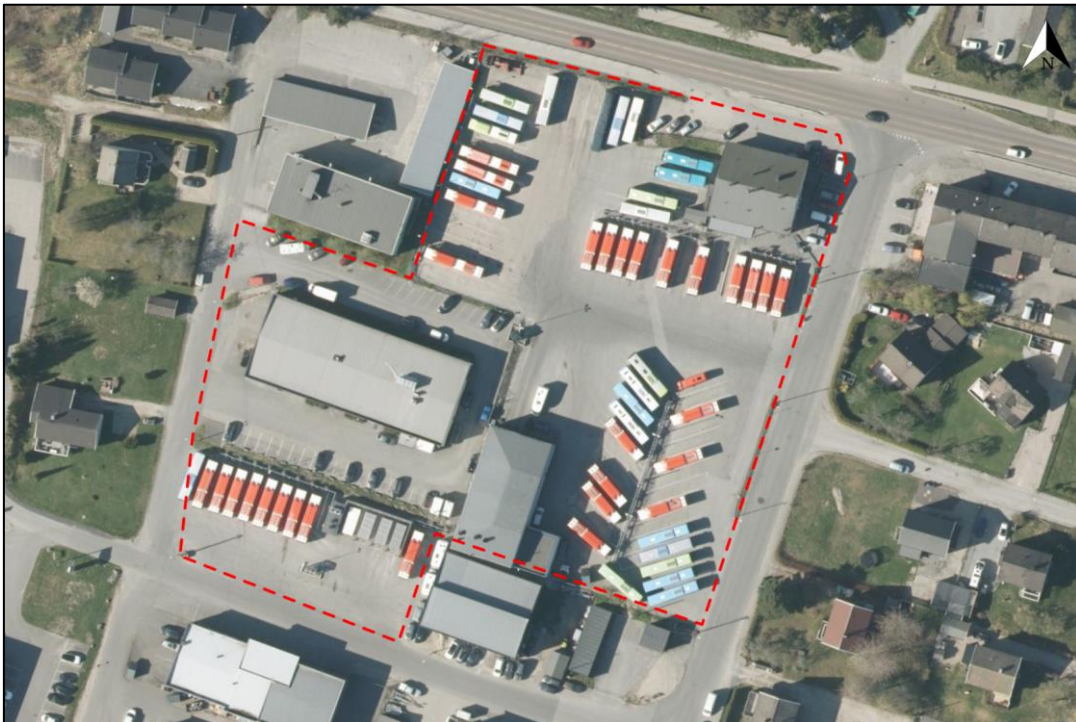

RAPPORT

Tuneveien 31

OPPDRAGSNUMMER 10240859

HISTORISK KARTLEGGING – FORURENSET GRUNN

RAPPORT NR:

09.02.2024

SWECO NORGE AS

Oppdrag Tuneveien 31	Oppdragsleder Ingrunn Skei	Dato 09.02.2024
Oppdragsnummer 10240859		
UTARBEIDET AV: <i>Elisabeth Kirkerød</i> ELISABETH KIRKERØD KVALITETSSIKRET AV: <i>Aase Hersleth Holsen</i> AASE HERSLETH HOLSEN		

Sammendrag

Sweco Norge AS har på oppdrag av SE-arkitektur, utført en historisk kartlegging av Tuneveien 31 i Sarpsborg kommune. Kartleggingen utføres for å avklare hvorvidt det er mistanke om forurensning i grunnen eller ikke. Basert på innhentet informasjon er det grunn til mistanke om forurensning/diffus lettere forurensning på tomten. Mistanken retter seg hovedsakelig mot at det tidligere har blitt drevet bransjevirkosomhet med økt risiko for forurensning på området – bensinstasjon.

Basert på den historiske grunnundersøkelsen er det mistanke om forurenset grunn innenfor tiltaksområdet. Jf. forurensningsforskriften § 2.4 "krav om undersøkelser" skal tiltakshaver sørge for at nødvendige undersøkelser blir utført for å få kartlagt omfanget og betydningen av eventuell forurensning i grunnen.

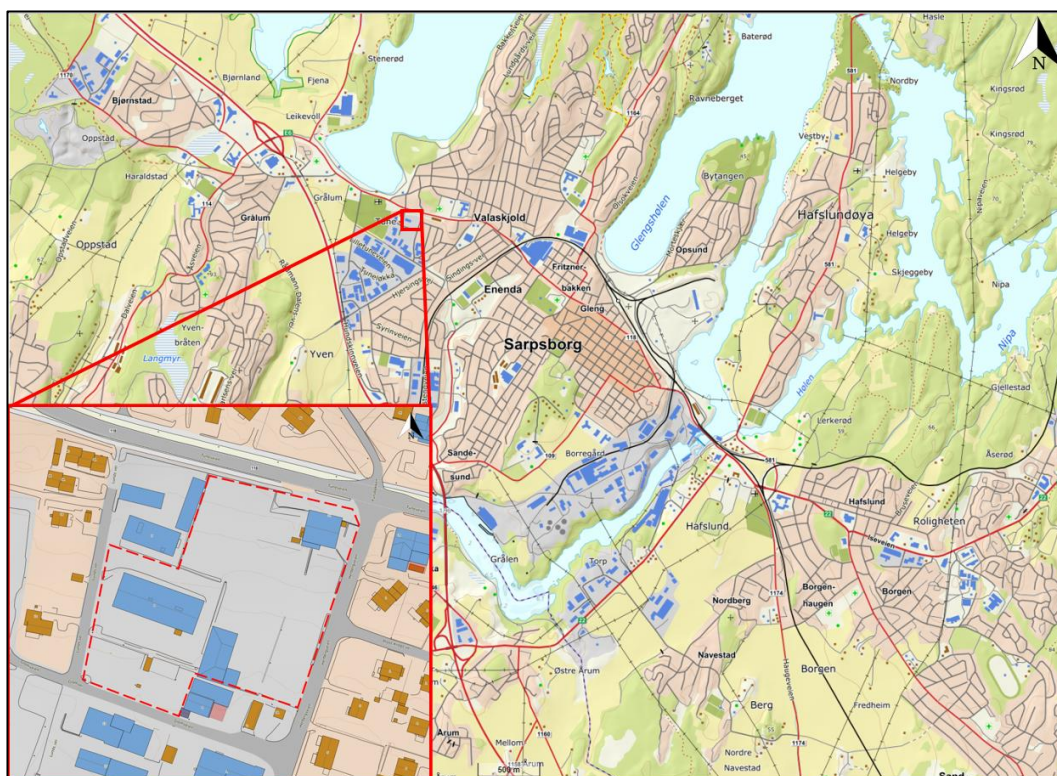
Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn	1
1.1	Tiltaket.....	1
2	Grunnforhold	2
3	Historisk gjennomgang	4
3.1	Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase.....	4
3.2	KULTURMINNER	4
3.3	Historiske kart, flybilder og ortofoto	4
3.4	Miljøtekniske grunnundersøkelser i naboområder	5
4	Biologisk forurensning	6
5	Mulige forurensningskilder	7
6	Konklusjon	7
7	Referanser	8

1 Bakgrunn

Sweco Norge AS har på oppdrag fra SE Arkitektur utført en historisk kartlegging av forurenset grunn på eiendommen med gnr/bnr. 2063/290, 2063/287, 2063/448 og 2063/306 i Sarpsborg kommune for å avklare hvorvidt det er mistanke om forurensning i grunnen. Denne rapporten tar for seg en gjennomgang av kjente forekomster av forurensning, registrerte kulturminner, områdets geologi, samt en historisk gjennomgang av tiltaksområdet.

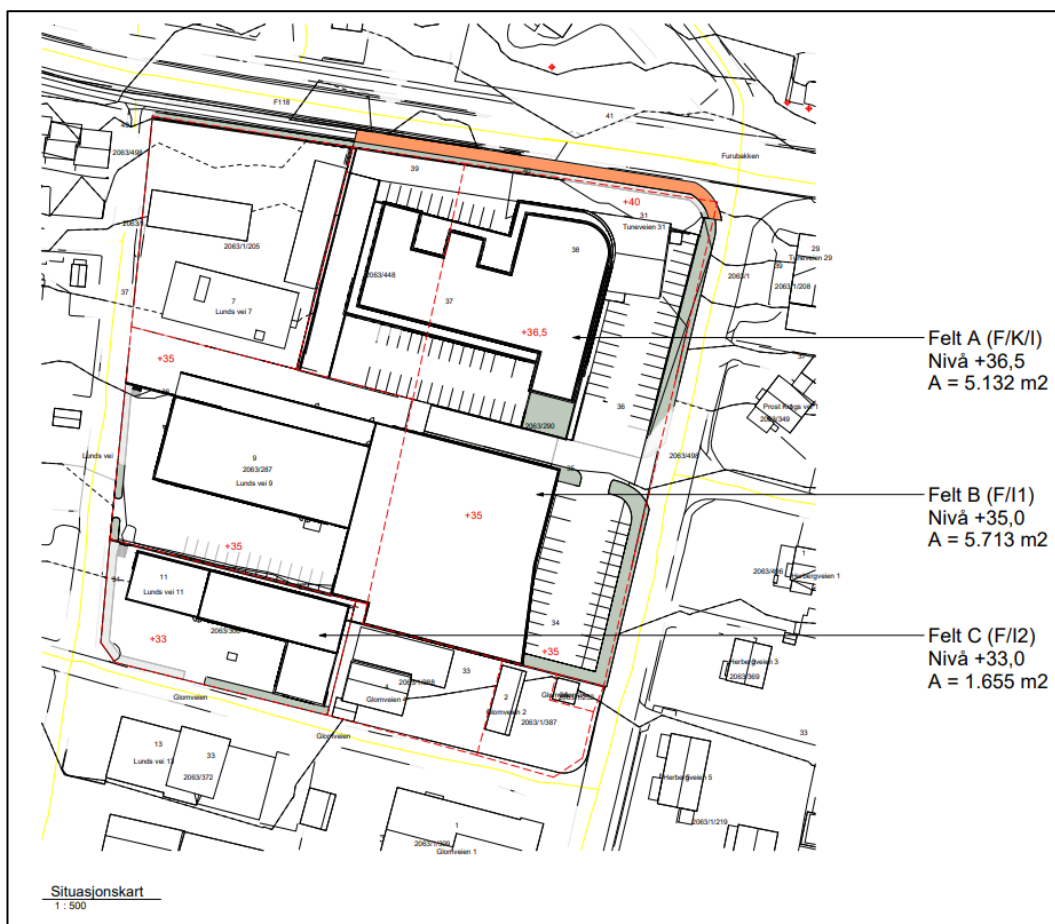
Eiendommen har basert på data fra matrikkelen et areal på ca. 13 000 m². Plassering av eiendommen er vist på kart i Figur 1.

Figur 1. Eiendommen ligger i Sarpsborg kommune, eiendommen (gnr/bnr. 2063/290, 2063/287, 2063/448 og 2063/306) er markert med rødt stiplede omriss.

1.1 Tiltaket

Hovedformålet med tiltaket er å tilrettelegge for ny bilforretning med tilhørende verksted, og delelager (bygg B). Bygg C er planlagt som dekklager og vaskehall. Det skal i tillegg tilrettelegges for et næringsbygg/kombinasjonsbygg (bygg A) nord i planområdet. Arealoversikt over tiltaket er vist i Figur 2.

Figur 2: Arealoversikt over tiltaksområdet. Bygg A er plassert på Felt A, bygg B på felt B og bygg C på felt C.
Kartkilde: Se Arkitektur

2 Grunnforhold

I følge Norges geologiske undersøkelses (NGU) berggrunnskart består området av granitt (Figur 3). Noen granitter og gneiser kan inneholde høye konsentrasjoner av uran/radium og derfor være utsatt for radon (DSA, 2020).

2(8)

Figur 3. Oversiktskart over tiltaksområdet (gult omriss) med berggrunnskart fra NGU. Kilde: Norges geologiske undersøkelse, berggrunnskart.

Løsmassekart viser at området består av randmorene. Sør for tiltaket er det registrert bruk av fyllmasser. (se Figur 4).

lom at området i dag er bebygd vil det i disse områdene med stor sannsynlighet forekomme områder med fyllmasser. Fyllmasser, også kalt antropogent påvirkede løsmasser, er løsmasser tilført eller påvirket av menneskelig aktivitet. Slike masser finnes ofte i urbane strøk og kan inneholde miljøgifter.

Figur 4. Oversiktskart over tiltaksområdet (rødt omriss) med løsmassekart fra NGU. Kilde: Norges geologiske undersøkelse, løsmassekart.

3 Historisk gjennomgang

Følgende kilder er gjennomgått:

1. Miljødirektoratets database Grunnforurensing
2. Riksantikvarens SEFRAK-register
3. Historiske kart, flybilder og ortofoto
4. Miljøtekniske grunnundersøkelser i naboområder

3.1 Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase

Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase gir ikke en komplett oversikt over all forurenset grunn, men gir en oversikt over kjente lokaliteter.

Det er ingen registrerte forurensningslokaliteter på eller i nærheten av tiltaket. Det er ikke mistanke om spredning fra lokaliteter i området.

3.2 KULTURMINNER

På Miljøstatus vises det ingen bygninger som er registrert i SEFRAK-registeret, som er et register for eldre bygninger og andre kulturminner. Det er ikke registrert noen kulturminner eller bygninger fra før 1850 på eiendommen.

3.3 Historiske kart, flybilder og ortofoto

Sweco har sett på flyfoto fra finn.no side sider, og sammenlignet flyfoto fra 1952, 1988, 2015 og 2023 (Figur 5, Figur 6). Tidligere var det lokalisert en bensinstasjon nord i tiltaket, som ble fjernet etter 2015. Bensin, diesel og andre oljeprodukter kan mulige miljøgifter knyttet til dette. Ut ifra historiske bilder ser det ut til at tiltaket har blitt brukt til bussparkering over en lengre periode. Det har i tillegg vært lager, bilverksted og bilpleie på tiltaket over en lengre periode. Mulige miljøgifter i forbindelse med bilverksteder inkluderer blant annet oljeprodukter, metaller (sink, bly, kadmium, kobber og kvikksølv) og PAH-forbindelser (Miljødirektoratet, 2017).

Figur 5: Flyfotoet fra 2015 (høyre) viser lokasjon til bensinstasjon.

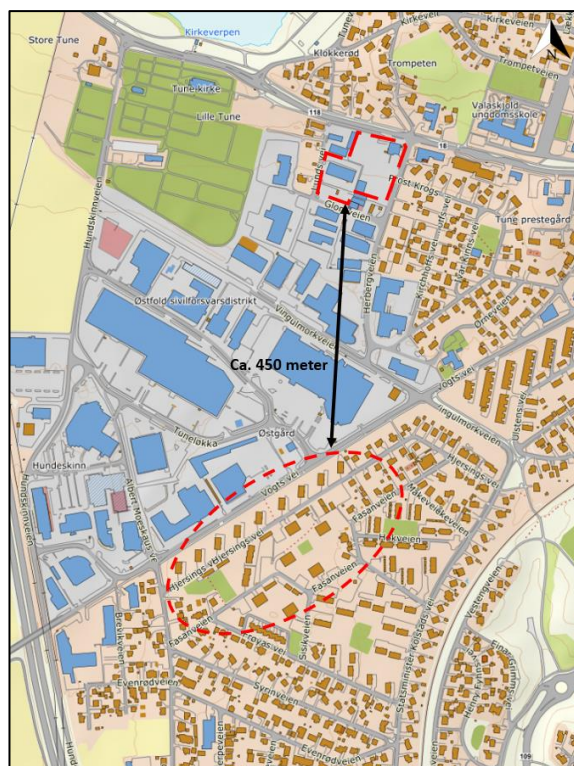

Figur 6: Verksted, lager og bilpleie har funnet sted siden 1988. I 1952 (høyre) vises forskjellig bebyggelse på tiltaket.

3.4 Miljøtekniske grunnundersøkelser i naboområder

Sweco utførte i 2023 en miljøteknisk grunnundersøkelse ved Klokkerjordet (Sweco, 2023). Plasseringen av tiltaksområdet i forhold til Klokkerjordet er vist i Figur 7.

Fyllmassene på tomten var rene, eller var påvist svakt forurenset i TKL2 på grunn av arsen. Arsen finnes naturlig i grunnen flere steder på Østlandet.

Figur 7: Klokkerjordet ligger ca. 450 m sør for tiltaksområdet.

Massene på tomten bestod i hovedsak av silt og leire (Figur 8). Prøvepunkter i nord-øst bestod av lysere silt/leirholdige masser enn lenger sør på tiltaket. På tiltaksområdet var det påtreff av stedlige masser (blåleire) på en dybde på 1,2 til 1,8 meter.

Figur 8: Profil av massene ved Klokkerjordet. Utklipp fra Swecos miljøteknisk rapport for Klokkerjordet (Sweco, 2023).

4 Biologisk forurensning

Fremmede arter

Det er i artskart ikke registrert noen fremmede arter på tiltaksområdet eller langs fremkomstveiene til tiltaket.

Regelverket som er knyttet til fremmede arter følger av Forskrift om fremmede organismer. Forskriften inneholder et aktsomhetskrav som sier at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal opptre aktsomt for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Dette inkluderer å ha kunnskap om risiko for uheldige følger for det biologiske mangfoldet som aktiviteten kan medføre, og å treffe egnede tiltak for å forebygge slike følger (jf. § 18).

Forskriften omhandler også tiltak som berører gravearbeider og massehåndtering (jf. § 24-4):

«Før flytting av løsmasser eller andre masser som kan inneholde fremmede organismer, skal den ansvarlige, i rimelig utstrekning, undersøke om massene inneholder fremmede organismer som

6(8)

kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold dersom de spres, og treffe egnede tiltak for å forhindre slik risiko, slik som bruk av masser fra andre områder, tildekking, nedgraving, varmebehandling, eller levering til lovlig avfallsanlegg».

5 Mulige forurensningskilder

Basert på tilgjengelig informasjon fra Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase, flyfoto og kommunekart er det blitt drevet bransjevirkosomhet som er knyttet til bruk av kjemikalier, olje eller materialer som utgir en risiko for forurensning og dermed mistanke om forurenset grunn. Dette er mistanke på bakgrunn av at det har ligget en bensinstasjon på tomten tidligere.

En annen mulig kilde til forurensning er gamle nedgravde oljetanker. Det kan enten være gjenliggende oljetanker eller oljetanker som tidligere er blitt fjernet uten at grunnen er sjekket for forurensning eller sanert.

I forbindelse med utbygging av området vil det med stor sannsynlighet være fyllmasser i grunnen. Fyllmasser eller antropogent påvirkede masser, er masser som er påvirket av menneskelig aktivitet. Slike masser kan erfaringsvis inneholde miljøgifter. Avrenning fra veiarealer over lang tid kan også ha påvirket massene under veien med ulike tungmetaller, oljeforbindelser og andre stoffer fra vegtrafikk.

Det har blitt drevet noe bransjevirkosomhet som er knyttet til bruk av kjemikalier og olje som utgir en risiko for forurensning på området ifm. verksted og vaskehall.

6 Konklusjon

Basert på innhentet informasjon er det grunn til mistanke om forurensning/diffus lettere forurensning på tomten. Mistanken retter seg hovedsakelig mot at det tidligere har blitt drevet bransjevirkosomhet med økt risiko for forurensning på området – bensinstasjon.

Basert på den historiske grunnundersøkelsen er det mistanke om forurenset grunn innenfor tiltaksområdet. Jf. forurensningsforskriften § 2.4 "krav om undersøkelser" skal tiltakshaver sørge for at nødvendige undersøkelser blir utført for å få kartlagt omfanget og betydningen av eventuell forurensning i grunnen. Dersom undersøkelsene viser at grunnen er forurenset utløses krav om tiltaksplan jf. § 2-5 og 2-6 i forurensningsforskriften (6). Denne skal godkjennes av kommunen før oppstart og skal senest sendes inn sammen med IG-søknad.

«Er arbeid ikke satt i gang senest 3 år etter at tiltaksplanen er godkjent av kommunen, må ny tiltaksplan utarbeides og sendes kommunen. Det samme gjelder hvis arbeid innstilles i lengre tid enn 2 år». Dette følger av forurensningsforskriften § 2-9 (6).

Dersom det under utgraving av masser langs andre deler av tiltaket oppdages forurensning i grunnen eller det oppstår mistanke om forurensning vet at avdekkende masser avviker fra de stedegne massene eller inneholder søppel o.l., skal alt arbeid som utløser spredningsfare stanses. Dette følger av forurensningsforskriften § 2-10. Tiltakshaver plikter i et slike tilfelle å gjennomføre undersøkelser i henhold til § 2-4 i forurensningsforskriften. Dersom undersøkelsene viser at grunnen er forurenset utløses krav om tiltaksplan jf. § 2-5 og 2-6 i forurensningsforskriften.

7 Referanser

Sarpsborg kommune, 2023. PLANINITIATIV og OPPSTARTSMØTE: Planens navn: Detaljreguleringsplan for Tuneveien 31. Gårds- og bruksnummer: Gnr. 2063, bnr. 290 m.fl. Dato: 07.09.2023

Miljødirektoratet. (2017). *Faktaark M-813 Grunnforurensning - bransjer og stoffer*.

NGU. (2020). *GRANADA*. Hentet fra Nasjonal grunnvannsdatabase:

<http://geo.ngu.no/kart/granada/>

NGU. (2020). *Norges geologiske undersøkelse*. Hentet fra kart på nett:

<https://www.ngu.no/emne/kart-pa-nett>